

Δ. ΣΤΡΑΤΟΥΛΗΣ ΣΤΑ «ΝΕΑ» ΓΕΝΝΗΘΗΚΑ ΤΡΕΙΣ ΦΟΡΕΣ

Πηγή: ΤΑ ΝΕΑ Σελ.: 1,16,49 Ημερομηνία έκδοσης: 20-01-2020
Επιφάνεια: 1953.58 cm² Αρθρογράφος: Κυκλοφορία: 13695
Θέματα: ΜΟΤΙΒΟ ΕΚΔΟΤΙΚΗ

**Δ. ΣΤΡΑΤΟΥΛΗΣ ΣΤΑ «ΝΕΑ»
ΓΕΝΝΗΘΗΚΑ
ΤΡΕΙΣ ΦΟΡΕΣ**

Σ. 16, 49

Η 4η εντολή

Ο πρώην υπουργός μιλάει για τον αγώνα που έδωσε για τη ζωή του με δύο μεταμοσχεύσεις νεφρών, τον οποίο κατέγραψε πρόσφατα και σε βιβλίο

«Δεν αρκεί η θέληση για ζωή, χρειάζεται ενεργή αλληλεγγύη»

ΣΥΝΕΤΕΥΞΗ ΣΤΟΝ ΔΗΜΗΤΡΗ Ν. ΜΑΝΙΑΤΗ

Αυτή τη φορά με τον Δημήτρη Στρατούλη δεν μιλάμε αυστηρώς πολιτικά – όπως κάνουμε συνήθως –, αν και όπως θα δείτε η Τέταρτη Εντολή που μας δίνει έχει και αυτό το στοιχείο. Και πώς μην το έχει άλλωστε, αφού ο πρώην υπουργός και σήμερα κορυφαίο στέλεχος της Λαϊκής Ενότητας έχει ζήσει μια ζωή μέσα στην Αριστερά, ενώ ήταν εκ των στελεχών που αποχώρησαν από τον ΣΥΡΙΖΑ το καλοκαίρι του 2015, εμμένοντας σε μια δική του – συλλογικά με άλλους συντρόφους του τότε – διαδρομή ανυποταξίας.

Τα αφήνουμε όμως αυτά πίσω, αφού σήμερα ο Στρατούλης μάς μιλάει για μια άλλη περίπτωση και έναν άλλο αγώνα. Τον αγώνα που έδωσε και βγήκε νικητής για τη ζωή του. Συνηθίζει να λέει πως γεννήθηκε τρεις φορές, αφού εκτός της μίας ο ίδιος είχε εμπειρία μεταμόσχευσης νεφρών δύο φορές. Τη μια δότης ήταν η μητέρα του, την άλλη μια Γαλλίδα που πέθανε νεότατη – λόγω απορρίπου δεν έμαθε ποτέ τα στοιχεία της.

Ο αγώνας του Στρατούλη, που προσφάτως περιγράφηκε σε ένα απολαυστικό βιβλίο με τον τίτλο «Όταν γεννιέσαι τρεις φορές, δωρεά οργάνων – δώρο ζωής», δίνει την ευκαιρία στον ίδιο, εκτός των βιωμάτων του, να μας πει και για την κατάσταση στην Ελλάδα όσον αφορά τη δωρεά οργάνων. Ναι, καλά καταλάβατε: είμαστε στις τελευταίες θέσεις της ΕΕ! Ο Στρατούλης υποδειγματικά και χωρίς λυρισμούς αφηγείται την ιστορία του. Και όχι τυχαία, άντλησε και αντλεί κουράγιο από τους συλλογικούς αγώνες που συμμετείχε ακούρηστα.

Μας ξαφνιάσατε. Εντονή και αυστηρώς πολιτική η παρουσία σας όλα αυτά τα (πολλά) χρόνια και ξαφνικά με ένα εξαιρετικό βιομηχανικό βιβλίο δημοσιοποιήσατε μια μεγάλη περιπέτεια με την υγεία σας και έναν μεγάλο αγώνα... Πώς το αποφασίσατε;

Το βιβλίο μου «Όταν γεννιέσαι τρεις φορές, δωρεά οργάνων – δώρο ζωής» (εκδ. Τόπος) το έγραψα για να συμβάλω, με βάση την προσωπική εμπειρία μου των δύο μεταμοσχεύσεων νεφρού, στη διάδοση της δωρεάς οργάνων και την αύξηση των μεταμοσχεύσεων. Για να χρησιμεύσω ως ζωντανό παράδειγμα, για να πειστούν οι συμπολίτες μας να συμμετέχουν στη δωρεά οργάνων, που είναι η βασική προϋπόθεση για να γίνονται μεταμοσχεύσεις, που βοηθούν ασθενείς συνανθρώπους μας να «ξαναγεννηθούν». Για να συμβάλω στη σχετική καμπάνια που κάνουν ο Εθνικός Οργανισμός Μεταμοσχεύσεων (ΕΟΜ), ιατρικοί - επιστημονικοί φορείς και σύλλογοι νεφροπαθών και μεταμοσχευμένων. Επίσης, για να τονίσω ότι όσο θέληση και να έχει ένας ασθενής να αντιμετωπίσει μια σοβαρή ασθένεια, αυτή δεν φτάνει εάν δεν έχει την ενεργή αλληλεγγύη των συνανθρώπων του. Στις μάχες για την υγεία μου τα κατάφερα γιατί στηρίχτηκα όχι μόνο στη θέλησή μου αλλά και στο «εμείς», δηλαδή στην αλληλεγγύη των άλλων. Τέλος, ήθελα να μεταδώσω θάρρος, κουράγιο κι ελπίδα σε όσους και όσες βαδίζουν τον δύσβατο δρόμο της ασθένειας τελικού σταδίου ή και χρόνιων παθήσεων, που βιάδια κι εγώ, στις οικογένειες και στους φίλους τους. Να τους πω ότι η αισιοδοξία, το πείσμα να γίνουν καλά, η επιμονή και υπομονή, η αξιοπρέπεια και η αλληλεγγύη είναι απαραίτητα εφόδια στις αποσκευές τους. Οτι

όσο υπάρχει αγώνας, υπάρχει ζωή.

Το πρώτο μέτωπο υγείας που αντιμετωπίσατε; Εννοώ, πώς ξεκίνησε το πρώτο πρόβλημα, πώς το θυμάστε;

Από μια τυχαία εξέταση αίματος στα 39 μου χρόνια προέκυψε ότι και οι δύο νεφροί μου είχαν καταστραφεί από σπειραματονεφρίτιδα, ότι ήμουν στο τελικό στάδιο νεφρικής ανεπάρκειας και ότι κινδύνευε άμεσα η ζωή μου. Ένα πρώτο μήνυμα μου είχε δοθεί από τον οργανισμό μου στα 23 μου χρόνια, τον Απρίλιο του 1981, όταν στο στρατό από αιματολογική εξέταση ρουτίνας πρόκευψε ότι είχα μικροσκοπική αιματοουρία. Μ' έστειλαν όμως, λόγω αριστερών φρονιμάτων μου, να «γιατρευτώ» στα ελληνοτουρκικά σύνορα, στον Εβρο.

Μα αλήθεια, τότε, το 1998-99 (όπως λέτε στο βιβλίο σας), κάνατε μια τέτοια γεμάτη κινηματική και πολιτική ζωή που είχατε αμελήσει τον εαυτό σας; Τι συμβουλή δίνετε στον κόσμο;

Η αναγκαία προσοχή στην υγεία και στην προσωπική ζωή μας και η ενεργή συμμετοχή μας στους κοινωνικούς και πολιτικούς αγώνες μπορούν να συνδυάζονται. Όταν αυτά γίνονται με την αναγκαία ισορροπία, το ένα βοηθάει το άλλο.

Ακόμη και αναβολή στην εισαγωγή σας στο νοσοκομείο κάνατε για να πάτε τότε περιοδεία με τον Αλέκο Αλαβάνο στην Αιτωλοακαρνανία!

Και σήμερα το ίδιο θα έκανα. Αυτό που με βοήθησε ν' αντιμετωπίσω με θάρρος κι ελπίδα τα σοβαρά προβλήματα της υγείας μου ήταν ότι συνέχισα να είμαι ενεργός επαγγελματικά, οικογενειακά, επιστημονικά, κοινωνικά και πολιτικά. Δεν μπήκα απελπισμένος σε μία «προστατευτι-

Είπε

Αυτό που με βοήθησε ν' αντιμετωπίσω με θάρρος κι ελπίδα τα σοβαρά προβλήματα της υγείας μου ήταν ότι συνέχισα να είμαι ενεργός επαγγελματικά, οικογενειακά, επιστημονικά, κοινωνικά και πολιτικά. Δεν μπήκα απελπισμένος σε μια «προστατευτική γυάλα» να «κλαίω τη μοίρα μου» και νομίζω ότι θα βοηθούσε πολύ κι άλλους συμπάσχοντες να κάνουν το ίδιο

κή γυάλα» να «κλαίω τη μοίρα μου» και νομίζω ότι θα βοηθούσε πολύ κι άλλους συμπάσχοντες να κάνουν το ίδιο. Φυσικά, πάντα με μέτρο, γιατί η υπερβολική καταπόνηση και το άγχος λειτουργούν επιβαρυντικά.

Για να συνοψίσουμε, ποιο το πρόβλημα που είχατε και πώς αρχίσατε να το πολεμάτε;

Είχα νεφρική ανεπάρκεια τελικού σταδίου κι αμέσως μετά το πρώτο σοκ που είχα υποστεί όταν μου ανακοινώθηκε η ασθένειά μου έβαλα ως στόχο την πιο αποτελεσματική θεραπευτική μέθοδο, δηλαδή τη μεταμόσχευση νεφρού.

Μεταμόσχευση; Ακόμει σουκνά, μα δεν ξέρουμε.

Η μεταμόσχευση είναι η εγχείρηση κατά την οποία υγιή όργανα μεταφέρονται από έναν εκλιπόντα ή ζωντανό δότη σ' έναν χρονίως πάσχοντα ασθενή - λήπτη, με σκοπό την αποκατάσταση της λειτουργίας κάποιου οργάνου του που βρίσκεται σε ανεπάρκεια. Αποτελεί μια από τις μεγαλύτερες κατακτήσεις της ιατρικής του 20ού αιώνα κι έχει καθιερωθεί πλέον ως αποτελεσματική θεραπευτική πρακτική. Μπορεί να βελτιώσει θεματικά την ποιότητα ζωής. Για πάσχοντες από σοβαρή ηπατική ή καρδιακή νόσο μία μεταμόσχευση οργάνου διασφαλίζει την ίδια τη ζωή τους. Η δωρεά οργάνων είναι μια απόφαση μεγάλης ηθικής αξίας. Είναι η απόφαση να προσφέρεις, χωρίς οικονομικό ή άλλο αντάλλαγμα, ένα μέρος του σώματός σου για την υγεία και τη ζωή ενός άλλου ανθρώπου. Αποτελεί ύψιστη μορφή εθελοντικής προσφοράς, αλληλεγγύης, ανθρωπισμού, αγάπης για τον πάσχοντα συνάνθρωπο, ανιδιοτέλειας, ατομικής

Δημήτρης Στρατούλης

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΣΤΡΑΤΟΥΛΗΣ

Όταν γεννιέσαι
τρεις φορές

Super edition - Dapn Giris

Το βιβλίο του Δημήτρη Στρατούλη «Όταν γεννιέσαι τρεις φορές» (εκδ. Τόπος)

σοκομείων και την υποστελέχωσή τους, επέδρασαν σοβαρά στη στασιμότητα ή και μείωση των μεταμοσχεύσεων. Χρειάζεται επειγόντως να εφαρμοστεί από το υπουργείο Υγείας μέσω του ΕΟΜ ένας νέος εθνικός σχεδιασμός της μεταμοσχευτικής πολιτικής που θα λαμβάνει υπόψη τα επιτυχημένα διεθνή πρότυπα, θα αξιοποιεί τη συσσωρευμένη ελληνική εμπειρία και θα κινείται στους εξής άξονες: ενίσχυση με την αναγκαία δημόσια χρηματοδότηση, κατάλληλο εξοπλισμό και ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό των δημόσιων μεταμοσχευτικών κέντρων. Καλύτερη οργάνωση, ενίσχυση και ουσιαστικός έλεγχος των Μονάδων Εντατικής Θεραπείας (ΜΕΘ), που αποτελούν την κύρια πηγή μοσχευμάτων, με την αναγκαία στελέχωσή τους με το κατάλληλο ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό. Χρειάζεται ειδικά εκπαιδευμένο προσωπικό και ειδική προσέγγιση και ενημέρωση των συγγενών του εν δυνάμει δότη. Ουσιαστική αναβάθμιση του ρολοκλειδιού των τοπικών και κεντρικών συντονιστών μεταμοσχεύσεων. Σχεδιασμός και προώθηση από το Δημόσιο και τους κοινωνικούς και επιστημονικούς φορείς μιας οργανωμένης, σοβαρής, πειστικής και συνεχούς καμπάνιας για τη διάδοση της δωρεάς ανθρώπινων οργάνων και ιστών για μεταμόσχευση. Σε κάθε κοινωνικό χώρο και με κάθε πρόσφορο μέσο ενημέρωσης, που πρέπει να αρχίζει από το βιβλίο της Βιολογίας του Λυκείου.

■ **Τελικά γεννηθήκατε τρεις φορές;** Ναι, γιατί εκτός από τη φυσιολογική μου γέννηση ξαναγεννήθηκα άλλες δύο φορές με δύο μεταμοσχεύσεις νεφρού που έσωσαν την υγεία και τη ζωή μου. Γι' αυτό, ως ένδειξη ευγνωμοσύνης, προσπάθη με το βιβλίο μου να βοηθήσω τη διάδοση της δωρεάς ανθρώπινων οργάνων και την αύξηση των μεταμοσχεύσεων. Το δικαιούνται όσοι/ες ασθενείς τελικού σταδίου υποφέρουν, περιμένοντας με αγωνία κι ελπίδα αυτό το δώρο ζωής.

ηθικής και αλtruισμού. Μετατρέπεται τον πόνο για την απώλεια αγαπημένου μας προσώπου σε δώρο ζωής για άλλους συνανθρώπους μας. Από έναν θανάτωνα δότη οργάνων μπορούν να σωθούν έως και 8 ασθενείς που χρήζουν μεταμόσχευσης οργάνων. Από τη δωρεά ιστών από έναν δότη μπορεί να βελτιωθεί η ποιότητα ζωής ή ακόμη και να σωθούν έως και 100 ασθενείς.

■ **Μεταμοσχευθήκατε και μάλιστα από τη μητέρα σας. Περιγράψτε μας πώς φτάσατε εκεί και τα συναισθήματά σας.**

Η μητέρα μου το 1999 ήταν 69 ετών. Προσφέρθηκε, χωρίς δεύτερη σκέψη και με χαρά που θα με βοηθούσε, να μου δώσει το μόσχευμα-νεφρό που χρειαζόμουν για μεταμόσχευση. Της χρωστώ αιώνια ευγνωμοσύνη για αυτό το δώρο ζωής. Ζει μ' ένα νεφρό, είναι 90 χρονών και είναι καλά.

■ **Και μετά, το 2007, ήλθε το έμφραγμα στην Κωνσταντινούπολη. Πώς σωθήκατε;**

Αναρωτιέμαι κι εγώ, σίγουρα όμως χάρη στην ιατρική επιστήμη και στην αλληλεγγύη των συντρόφων μου, Ελλήνων και Τούρκων, που ήταν εκεί μαζί μου στις πρώτες δύσκολες ώρες.

■ **Είκατε και δεύτερη μεταμόσχευση; Πού βρήκατε μόσχευμα;**

Από μια νέα Γαλλίδα που έχασε τη ζωή της από εγκεφαλικό επεισόδιο. Οι γονείς της δώρισαν τα όργανά της, δίνοντας νέα ζωή σε 8 συνανθρώπους, μεταξύ των οποίων κι εγώ. Ετσι μπόρεσα κι έκανα δεύτερη μεταμόσχευση νεφρού στη Γαλλία. Δεν γνωρίζω το όνομά της, γιατί η ταυτότητα του νεκρού δότη

δεν αποκαλύπτεται στον λήπτη και στην οικογένειά του. Δεν αποκαλύπτεται, επίσης, η ταυτότητα του λήπτη στην οικογένεια του νεκρού δότη. Τα αρχεία ληπτών και δωτών προστατεύονται από την κείμενη νομοθεσία, στην Ελλάδα, στη Γαλλία και σε όλη την Ευρώπη, για να αποτρέπεται το ενδεχόμενο οικονομικής συναλλαγής και εμπορίου ανθρώπινων οργάνων.

■ **Γενικά στην Ελλάδα πώς ήταν τότε και τι συμβαίνει σήμερα στο θέμα των μοσχευμάτων;**

Η Ελλάδα είναι στη δωρεά οργάνων στις τελευταίες θέσεις της ΕΕ, με 3,5 έως 6 ανά εκατομμύριο πληθυσμού αποβιώσαντες δότες οργάνων. Ο αντίστοιχος ευρωπαϊκός μέσος όρος είναι 12 με 14 δότες ανά εκατομμύριο πληθυσμού, ενώ σε Ισπανία και Πορτογαλία φτάνει τους 47 και 34 αντίστοιχα. Το 2016 έγιναν στην Ελλάδα 151 μεταμοσχεύσεις, ενώ στο Βέλγιο και στην Πορτογαλία 1.032 και 846 αντίστοιχα. Περισσότεροι από 1.400 συνάνθρωποί μας, εγγεγραμμένοι στην εθνική λίστα αναμονής του ΕΟΜ για μεταμόσχευση, περιμένουν κατά μέσο όρο έξι-επτά χρόνια για το πολυπόθητο μόσχευμα.

■ **Είναι πρόβλημα πολιτικής βούλησης ή έχει να κάνει με την κουλτούρα του πολίτη;**

Η έλλειψη ενημέρωσης και εμπιστοσύνης στο σύστημα Υγείας είναι βασικοί λόγοι διαταγμού ή ακόμα και άρνησης της δωρεάς οργάνων. Κατά βάση, όμως είναι θέμα πολιτικής βούλησης. Οι μνημονιακές πολιτικές λιτότητας που εφαρμόστηκαν στην Ελλάδα, με τη μείωση της δημόσιας χρηματοδότησης των δημοσίων νο-

■ **Σε όσα μας περιγράφατε, βρήκατε κουράγιο από τις πολιτικές ιδέες και τη στάτησή σας;**

Αναμφισβήτητα ναι. Στην Αριστερά, στην οποία διαιχρονικά ανήκα, διαπαιδαγωγήθηκα με τις αξίες του ανυποχώρητου αγώνα, της αλληλεγγύης, της αντίστασης, της αυτοθυσίας και της ανυπακοής. Αυτές με βοήθησαν να αντιμετωπίσω αποτελεσματικά και τα προβλήματα υγείας μου.

■ **Είστε κορυφαίο στέλεχος της Αριστεράς, φτάσατε βουλευτής κι υπουργός. Σήμερα δεν νιώθετε μια ματαίωση για τους αγώνες σας;**

Οχι βέβαια. Η ζωή συνεχίζεται! Μαζί της συνεχίζονται κι οι αγώνες για μια καλύτερη ζωή. Η αγωνιστική πρωτοπορία της γενιάς μου ήθελε κι αγωνίστηκε ν' αλλάξει τον κόσμο. Δεν τα κατάφερε. Όμως αυτός ο άδικος κόσμος θ' αλλάξει! Ερχονται άλλοι νεότεροι πίσω μας που, διδαγμένοι από τα δικά μας λάθη κι από τους αγώνες μας, θα τα καταφέρουν καλύτερα. Για να το πω, όπως ο Χαρίλαος Φλωράκης: «Οι ζευγάδες φεύγουν! Η σπορά μένει. Και φουντώνει. Και μεγαλώνει. Και καρπίζει. Και ρίχνει νέους σπόρους στη γη. Βλέπεις αυτά τα νιάτα που νομίζεις πως είναι συμβησμένα; Μόλις υπάρξει μια σπύθα, θα γίνουν πυρκαγιά, ηφαίστειο. Θα αποδειχθούν καλύτερα από τις γενιές των πατεράδων και των παππούδων τους. Θα σπκώσουν τη σημαία του αγώνα μέχρι τον ήλιο».

■ **Ποια είναι η Αριστερά που ονειρεύεστε; Καταδουθήκατε και στην πιο ρεαλιστική εκδοχή της και στις πιο γνήριμες όψεις της ουτοπίας...**

Μας χρειάζεται μια Αριστερά που δεν θα ακολουθεί βραδυπορώντας έναν παγκόσμιο καπιταλισμό, που - παρά τις κρίσεις του - εξακολουθεί να αναπτύσσεται. Μια επαναθεμελιωμένη, με σύγχρονους όρους, Αριστερά που να γίνει εκ νέου απειλητική για το σύστημα με μια ριζοσπαστική κι ανατρεπτική, αλλά ταυτόχρονα πειστική, ρεαλιστική, εφαρμόσιμη και οικονομικά και κοινωνικά βιώσιμη, εναλλακτική πρόταση. Στην Ελλάδα είναι αναγκαία η συγκρότηση ενός νέου, πλατιού πολιτικού σχήματος της Αριστεράς, ώστε να καλυφτεί το πολιτικό κενό που υπάρχει στον χώρο της σύγχρονης ριζοσπαστικής Αριστεράς ύστερα από τη μετατόπιση του ΣΥΡΙΖΑ προς τη λεγόμενη Κεντροαριστερά. Η δημιουργία ενός μόνιμου χώρου διάλογου και κοινής δράσης της Αριστεράς και η ανάπτυξη κοινωνικών αγώνων μπορούν να συμβάλουν προς αυτή την κατεύθυνση. Το παράθυρο της ουτοπίας, δηλαδή μιας κοινωνίας ισότητας - ελευθερίας - κοινωνικής δικαιοσύνης, χωρίς εκμετάλλευση ανθρώπου από άνθρωπο, βρίσκεται πάντα μπροστά μας. Τι βλέπουμε στον ορίζοντα. Προχωράμε να τη φτάσουμε, αλλά αυτή απομακρύνεται άλλο τόσο. Όσο κι αν προχωρούμε, ποτέ δεν τη φτάνουμε. Τι μας χρησιμεύει λοιπόν; Μας παρακινεί να βαδίζουμε μπροστά.

Είπε

Η μεταμόσχευση οργάνων μετατρέπεται τον πόνο για την απώλεια αγαπημένου μας προσώπου σε δώρο ζωής για άλλους συνανθρώπους μας. Από έναν θανάτωνα δότη οργάνων μπορούν να σωθούν έως και 8 ασθενείς που χρήζουν μεταμόσχευσης οργάνων

Η έλλειψη ενημέρωσης και εμπιστοσύνης στο σύστημα Υγείας είναι βασικοί λόγοι διαταγμού ή ακόμα και άρνησης της δωρεάς οργάνων. Κατά βάση, όμως είναι θέμα πολιτικής βούλησης

Η Ελλάδα είναι στις τελευταίες θέσεις της ΕΕ στη δωρεά οργάνων με 3,5 έως 6 ανά εκατομμύριο πληθυσμού αποβιώσαντες δότες οργάνων. Ο αντίστοιχος ευρωπαϊκός μέσος όρος είναι 12 με 14 δότες ανά εκατομμύριο πληθυσμού, ενώ σε Ισπανία και Πορτογαλία φτάνει τους 47 και 34 αντίστοιχα